

1728с.

3. Фатхутдінов В.Г. «Громадський vs публічний у дзеркалі правничої герменевтики». Науковий вісник, серія «Юридичні науки».-2015-50с.

4. Тріска І.І. «Особливості визначення правочину таким, що порушує публічний порядок»(електроний ресурс)

Настич Тетяна Миколаївна,
курсант факультету підготовки
фахівців для органів досудового розслідування,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Тимофєєв Володимир Павлович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПРИ ОХОРОНІ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ ТА США: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Актуальність теми полягає у тому, що сучасним поліцейським доводиться досить часто застосовувати вогнепальну зброю при охороні громадського порядку та забезпеченні публічної безпеки, а оскільки її застосування є найбільш суворим заходом примусу, то, на жаль, зустрічаються неправомірні випадки застосування вогнепальної зброї, які несуть за собою досить вагомі наслідки.

Метою нашої роботи є дослідження законодавства України та США щодо застосування вогнепальної зброї поліцейськими, виявлення відмінностей та аналогії між ними.

Згідно закону України «Про Національну поліцію» поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю:

1) для відбиття нападу на поліцейського або членів його сім'ї, у випадку загрози їхньому життю чи здоров'ю;

2) для захисту осіб від нападу, що загрожує їхньому життю чи здоров'ю;

3) для звільнення заручників або осіб, яких незаконно позбавлено волі;

4) для відбиття нападу на об'єкти, що перебувають під охороною, конвої, житлові та нежитлові приміщення, а також звільнення таких об'єктів у разі їх захоплення;

5) для затримання особи, яку застали під час вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину і яка намагається втекти;

6) для затримання особи, яка чинить збройний опір, намагається втекти з-під варти, а також озброєної особи, яка погрожує застосуванням зброї та інших предметів, що загрожують життю і здоров'ю людей та/або поліцейського;

7) для зупинки транспортного засобу шляхом його пошкодження, якщо водій своїми діями створює загрозу життю чи здоров'ю людей та/або поліцейського [1].

Застосування поліцейським вогнепальної зброї без попередження допускається у таких випадках:

1) при спробі особи, яку затримує поліцейський із вогнепальною зброєю в руках, наблизитися до нього, скоротивши визначену ним відстань, чи доторкнутися до зброї;

2) у разі збройного нападу, а також у разі раптового нападу із застосуванням бойової техніки, транспортних засобів або інших засобів, що загрожують життю чи здоров'ю людей;

3) якщо особа, затримана або заарештована за вчинення особливо тяжкого чи тяжкого злочину, втікає із застосуванням транспортного засобу;

4) якщо особа чинить збройний опір;

5) для припинення спроби заволодіти вогнепальною зброєю [1].

У США не існує будь-якого федерального "закону про поліцію" чи іншого нормативного акта, який детально регулює її повноваження. Так, наприклад, аж до початку 1970-х років поліцейські департаменти США годинами навчали своїх співробітників поводитися з вогнепальною зброєю, але при цьому відправляли їх на вулиці без будь-яких чітких письмових вказівок щодо того, за яких обставин вони мають (і за яких - не слід) його застосовувати. Вперше письмове керівництво щодо застосування сили та вогнепальної зброї було видано шефом поліції Нью-Йорка в 1972 році. Незважаючи на те що його приклад наслідували багато департаменти, будь-якого загальнофедерального правового стандарту застосування поліцією сили не існувало аж до середини 1980-х років.

Найважливіше значення в даному контексті мало рішення у справі "Теннессі проти Гарнера" (1985 р.), в якому суд визнав неконституційним законодавчо закріплене в багатьох штатах "правило втечі злочинця", що дозволяло поліцейському вдатися до використання вогнепальної зброї (аж до заподіяння смерті) щодо незброєного підозрюваного, що здійснює спробу до втечі під час затримання. Відтепер застосування крайній захід силового примусу визнавалося законним і обґрунтованим лише в тому випадку, якщо були підстави вважати, що підозрюваний представляє істотну загрозу для життя чи здоров'я працівника поліції або інших осіб.

На даний момент в США існує лише два національні стандарти застосування поліцією сили: заборона застосування вогнепальної зброї проти незброєного втікаючого злочинця і більш широкий - заборона застосування будь-яких заходів силового примусу без наявності на те об'єктивної необхідності [3].

У США поліцейський може відкрити вогонь, коли дії злочинця загро-

жують його життя і життя оточуючих, тобто в крайньому випадку. Після правомірність застосування зброї завжди розглядає суд. Якщо з'ясується, що поліцейський не впевнився, що перед ним дійсно злочинець і вистрелив, то він розплачується за це тюремним терміном. Коли правосуддя стає на бік поліцейського, його можуть навіть нагородити [2].

Отже, в українському законодавстві правила застосування вогнепальної зброї працівниками поліції є більш ширшими та зрозумілішими, а отже неправомірне застосування вогнепальної зброї повинно бути меншим. На практиці українським поліцейським легше наважитись застосовувати вогнепальну зброю, знаючи законодавство. У Сполучених Штатах Америки немає певних правил застосування вогнепальної зброї, поліцейський сам вирішує чи потрібно у даній ситуації її застосування, і саме суд при розгляді справи визначає чи правомірним було її застосування.

Використані джерела:

1. Закон України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015. / [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. Когда полицейские могут стрелять. / [електронний ресурс]. – Режим доступу: (<http://vgoru.org/index.php/template/novini-ukrajini/item/2583-kogdapolitsejskiemogutstrelyat>)
3. Снайперы в толпе Штурмовые и снайперские винтовки, светозумовые гранаты - в арсенале стражей порядка в Фергусоне Текст: Иван Петров [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (<https://rg.ru/2014/08/21/zimin.html>)

Чепеляк Карина Валеріївна,
курсант 2-ого курсу ФПФОДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Поливанюк Василь Дмитрович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

**ВЗАЄМОДІЯ ПОЛІЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА
УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ**

Як відомо, на сьогоднішній день забезпечення ефективного вирішення завдань Національної поліції у сфері протидії злочинності, а тим самим у підтриманні публічного порядку залежить не лише від злагодженої діяльності підрозділів та груп, а й від взаємодії працівників органів внутрішніх справ з